

ORADEA-MARE (NAGYVARAD)
9 Septembrie st. v.
21 Septembrie st. n.

Ese in fie-care duminică.
Redacțiunea în
Közép-utoza nr. 395.

Nr. 37.

ANUL XX.
1884.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$,
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

La móră.

F e cap cu sacul, cu furca 'n brâu,
Fetica merge in jos pe riu,
Merge și merge rotind din fus
Cu capul, însă la móră dus.

Și când aude róta sunând
Și vede móră in lună' albînd,
S'opresce 'n cale și-aniă lin
Flóre 'n cosiță, flóre la sin.

Și merge-merge, dar sinul seu
Ca coșul morii bate mereu,
Și când la ușă — fața bujor...
Ochii cărbune schinteetor.

Fetica intră, ér cei flăcăi
S'adună róta in giurul ei:
Unul ia sacul, altul ia fus,
Altul cu furca in pod s'a dus.

Unu 'n cosiță vêněz' un crin,
Altul descurcă rosa la sin,
Ér altu 'ncércă s'adune flori
Pe dalba-i față, pe ochișori.

Și móră tótă-i un chiu, un ris,
Și móră tótă se pare-un vis!...
Érá morarul cu nasul roș
Strigă: fetică, sacul la coș!

Ar. Densușian.

Logofêtul Baptiste Veleli.

Episod istoric din secolul XVII.
(Incheiere.)

Leră aceștia in genunchi la auđul turbatelor acestor strigăte, începură unii a plânge, alții a sărută pólele boerilor strigând: Aman! Aman!

Vodă Iliăș însă mai incuragiat de tonul cel plin de bunătațe cu care vorbiă Lupu, sculându-se, dișe:

— Boeri dvóstre! decă se ridică țera asupra Grecilor și asupra mea se ridică;* ce-i de făcut?

— Să lași țera! s'ó lăsați! — strigară căi-va boeri de abia stăpânindu-și mânia.

— Bucuroși! pre bucuróși, boeri dvóstră, — respunseră Iliăș și toți Grecii, a căroră vinete fețe începură a mai veni la auđul acestor cuvinte in colorul fesului de pe capul lor.

— Dar cum vom puté eși teferi, — adause Iliăș.

— Măria ta, nu te teme, — respunse Lupu, — noi te vom insoți . . . Și-apoi să scii Măria ta că poporul nu te uréște atăta cât uréște pe dlor și pe bietul réposatul Veleli . . .

— Ce? a murit! — intrerupseră Iliăș și Grecii.

— L'au sfășiat țeranii!

— Dđeu mi-a résbunat mórtea, — strigă un glas innádușit, dintre Grecii.

Apoi unei bușiri ca și când ar fi căđut niște plumb de podele, succedă un gemet lung, și-apoi tăcerea. Boerii toți își întórseră privirile spre locul de unde veniă acest gemet.

— Sânt perđut! — dișe cu disperare, Vasile, privind cadavrul lui Gurda . . . a murit și acesta, singurul ins, carele putea dovedi că femeia mea nu-i vinovată! . . . Oh! Du nneđeule!

Și-și ascundea in mâni capul seu.

Grecii nu înțelegea nimica din aceste, ba nici Iliăș énsuși

— Ce ai, vornice Lupu? — il intrébă acesta.

— Ce am? — strigă acesta, intr'un moment de furie, cu un ton, care făcú să tremure și méduva din ósele lui Iliăș. Ce am? . . . me mai intreb! . . . O! de n'aș avé mai intéiu să lucrez, depártându-te, pentru mántuirea moșiei; de mult te aș fi trimis eu singur după ticălosul teu de Logofêt . . . ori ți-ai fi dat semă de necinstea ce-ai să-mi lași . . .

— Ucide-l! đeu, ucide-l! logofete, — strigară vr'ó căi-va din boeri mai iuți la caracter; — nu-ți lăsă némul pétat de đensul . . .

— Ba nu, boe'i, nu! să-l lăsăm, să se ducă in plata ceriului, de cât pentru resbunarea mea . . . (și nu sciu de sigur de-i vinovat și el) ucigándul, să mai atragem asupra bieteii moșii urgia Poiții . . .

— Dar dta, jupáne? — strigară mai mulți boeri.

— Eu . . . voiú căută prin alte chipuri să-mi spél pėta numelui meu . . .

Și dicénd aceste fruntea lui se increți; ochii lui se posomoriră; o grozavă otărire se infipse in mințea sa.

* Veđi Miron Costin, fața 264.

— Boeri! să nu pierdem vremea în vorbe deșerte! — dice el după câteva minute de tăcere. Dă jupâne Urechă adu aicea câteva sute de seimeni cu sinețile gata . . .

Iliaș și ai sei ori cât i reasigraseră vorbele lui Lupu, la auzul de seimeni cu sinețile gata, recădură erăși în spaima lor cea dintâi. Eră Lupu apropiându-se de ferestră se adresă către mulțime:

— Omeni buni! așa-i că noi am venit să mântuim moșia de Greci.

— Așa-i! așa-i! — strigă mulțimea.

Iliaș și Grecii încep a plânge. Lupu se întorce spre ei: Linisciți-ve, le duse el. Apoi erăși către mulțime:

— Omeni buni! nu-i mai bine să nu facem vărșare de sânge, decât Grecii ar vré să eșă singuri din țără . . .

— Ba nu! să móră! să móră, — urlă mii de glasuri.

— Așa-i! să eșă mai bine cu toții! — strigă câțiva mai moderați.

— E bine, boeri, ce-i de făcut? — se întorce de dice Lupu.

— Să fie după voia mulțimii, — mumură mai mulți.

— După voia mulțimii? — strigă Lupu cu indignare; — dar mulțimea asta pe care am ascultă-o astăzi, când urgia Porții ar veni asupra moșiei, pe noi ne-ar blăstémă, că am ascultat glasul furiei sale celei turbate . . . Nu! boeri . . . Suiu-s'au câteva sute de seimeni acolo?

— Ei stau în sală, — răspunde Urechă.

— Bine. Apoi, către Iliaș și Grecii:

— Ascultați! poporul vre mórtea vóstră; noi însă ve putem mântui de furia lui decât acuma de 'ndata veți jură că nici odată nu-ți cătă, nimeni dintre voi, să faceți réu țării acesteia, pe lângă Turci . . . Alegeți! mórtea séu viéta!

— Jurăm! jurăm, — strigă cu toții.

— Bine! Apoi scoțându-și ascuțitul seu angeriu, cu el în mână: Urmați-me, boeri, -- dice el, către tovarășii sei; -- urmați-me și voi, — adăugă el grecilor, — de voiu muri eu, veți muri și voi!

După ce toți eșiră în coridóre, Lupu alcătui un padrat de seimeni, aședă pe toți Grecii în centrul lui și el cu boerii în frunte, cu arma în mână, dădu semnalul de marș și coboriră scările curții strigând: loc! loc! . . . Eră mulțimea ce o clipă mai denainte ar fi năbușit să rumpă pe Greci sub gura a mii de tunuri măcar, mulțimea acum uimită de fapta lui Lupu, pe care ea n'o putea înțelege, se dădea în lături în tăcere, ca sub puterea unui farmec.

Astfel Lupu isbuti a eși ca un bun marinariu, care prin mijlocul valurilor turbate ale oceanului, guvernă vasul seu. Curând ei vor trece șesul Băhluiului. ce geme de mulțime . . . Eță-i aprópe de Mănăstirea Bălicăi . . .

Dar între aceste uimirea cea dintâi a poporului făcú loc unei furii neauđite, până și asupra lui Lupu. Sarcasmele și injurăturile începură a plouă asupra lui. Curând, ori cât cu detunătorul seu glas strigă loc! vi-brând în aer arma sa, nimeni nu se mai dedea în lături, ci mai ales năvăliă asupra patratului. Pe când între aceste Lupu, în sbuciumare-i nu scie de trebuie să poruncescă seimenilor să dea cu sinețile în mulțime séu de a lăsă pe Greci jertfă furiei glótelor, de odată, unul din mulțime, ca un glonte se asvêrle, asupra careului, îl sparge, se răpede asupra lui Iliaș, în repegiunea sa-l apucă de manta și cêrcă al țării după sine; mai mulți alții incuragiați de fapta acestuia se răped după el . . . Dară Lupu e acoloa, le aréță arma sa

amenințătoře, apoi ca un leu se răpede asupra celui ce țâresce pe Iliaș . . . Acesta îngrozit cêrcă a țării mai iute pe Vodă, dar rămâne numai cu o bucată din mantaua lui în mână, căci toți Grecii îl țin de ceea-laltă parte . . . El fuge și când e destul de departe de Lupu, care-l urmăresce, scóte din brău un os, un fluer de picior, îl răpede asupra acestuia! — Na! urlă tig-rul; na! mori de os de Grec . . . decât ți-s așa de drag, mori de osul lui Veleli. Și sângele gâlgăe din rana ce bietul Lupu a primit în frunte, el se cumpênesce să cadă . . . însă nu! el își șterge cu mânica straiului seu sângele de pe față, reăședă șirurile patratului, dă poruncă seimenilor, în auzul tuturorora, să dea de tot de s'ar mai ispití cineva să spargă patratul.

Între aceste cerul se acoperise de nori grei ca plumbul; curând o vijelie gróznică precedă o ploie rece de tomnă, care împrăștie pe mai mulți dintre inverșunata mulțime. Cu tóte aceste cei mai furioși se țină după careu, injurând nu numai pe Vodă și cu ai lui, dară până și pe boeri.

Ori cât putea seimenii impune respectul, și ori cât de brav eră Lupu, el vedú bine momentul când de nu va avé recurs la alte mijloce, tot n'o să isbutescă a scóte patratul din pericol; deci, după ce șoptesce ceva la urechile boerilor, ie calul unuia dintre ei și dându-se cu vr'o de ce pași în urmă începe a striga:

— Omeni buni! nu lăsați! au mai remas Greci în têrg! . . . Auđiți, ci că dau foc! . . . Nu lăsați, ómeni buni!

Și dând drumul calului: Loc! ómeni buni! Grecii dau foc têrgului.

Însédar câți-va mai șireți strigă: Nu credeți! nu credeți ómeni buni!

Câteva minute după acesta de abia remaseră câteva sute din acea mulțime nenumărată ce inunda șesul, căci unii alergaseră în têrg, cređend đisa lui Lupu, alții acei ce erau de pe la sate, să prindă Grecii . . . cei mai mulți să privescă la foc, și remășita, tărítă în repegiunea și îndesuirea tuturorora. Acesta o prevéduse Lupu. Cei remași vedéndu-se pre puținii ca să póta îndrăsnii ceva în contra armelor seimenilor séu póte oboșiți și înghețați de plóia cea rece ce nu conteniă, remaseră și ei cu toții de patrat. Eră acesta când fu îndestul de departe de țărani, boerii dădură grecilor cai de ai lor și de ai seimenilor, și numind din aceștia o escortă numărósă cu poruncă de a nu lăsă pe Vodă Iliaș să fugă cumva la Tătari ș-apoi să vină cu urgie asupra țării, după ce dic, boerii făcură aceste, se re-inturnară mai toți în oraș.

CAPUL IX.

D u p ă f u r t u n ă .

În dimineța đilei următoare, un sóre cald succedă furioșilor nori ai furtunei đilei și a nopții trecute; o linisce adâncă în oraș și în câmpuri succedă inverșunatelor strigăte a le mulțimii turburate de setea resbunării . . .

Grămăđile sătenilor, riđend acuma de gluma ce le trase ieri Lupu, glumă pe care, de n'ar fi profitat el să se ascundă, ar fi plătít-o cu viéta; acum, dic, ei riđend se trag pe la satele lor; atâta-i de lesne de a îndestulă setea de resbunare a poporului, pe când setea asupritorilor lui, setea de avuții, setea de mărire . . . nu cu sângele unui ticălos ca Veleli, dară nici cu sângele a mii de drepti, ce cad jertfă lor, nu li se mai potolesce! . . .

Însé să trecem de acum asupra unei đile așa de furtunóse și grozave, dar și frumósă în istoria ori cărui popor.

În dimineața zilei următoare, în aceeași cameră care fusese mărtoră orgiilor lui Iliș, toți boerii țerii, mari și mici, presidați de mitropolitul și de Lupu, ținea sfat: pe cine vor să alege de Domn.

O mulțime de glasuri începură a cere pe Vornicul Lupu, dar acesta, cu fruntea legată din pricina rănei sale, cu fața palidă și cu un zîmbet amar pe buze:

— Ve mulțămesc din inimă curată de alege, dară martur imi e Dđeu, că nu mai pot primi mărirea acésta. Eu ve propun să alegeți Vodă pe Barnovsky, că-i om cuminte și-i bun cu țera leșescă . . .

Atunci toate glasurile fură pentru Barnovsky, căruia se otări de a i se trămite o ambasadă din boeri ca să-l poftéscă la tron.

CAPUL X.

O đi după aceea.

O đi după ce se ținú sfatul la curțile domnesci, un om îmbrăcat în straie țărănesci, cu o înaltă căciulă țurcănescă indesată pe ochi își legă calul lângă pórta Mănăstirei, cunoscută cetitorului, apoi intră într'o chiliuță de lângă pórta, de bună sémă chilia portăresei.

Acolea, scóse din chingă o pungă cu rubiele și o puse pe pripiciul hornului; mai scóse și un cuțit. Apoi întorcându-se cătră bētrâna călugăriță, care la intrarea lui se sculase de pe divanul ei de rogojini, îngrozită de sēlbatica lui privire:

— Maică, — i díse el, — privesce! acolo avere să n'o poți sfērși cât vei trăi; ici un cuțit, auđi? Un cuțit! . . .

Maica tremură de frică.

— Nu te teme, maică; Sfinția ta poți să alegi pe care vei vré din aceste doué; punga vei luă-o când imi vei spune adevérat decă jupânésa Vornicului Lupu a eșit de trei sēptémâni în cóce din Mănăstire . . . Érá cuțitul îți va scurtá đilele, când vei tăgădui . . . Alege!

Între aceste, călugărița după accentul necunoscutului înțelesese pe Vornicul Vasile, pe care de mai multe ori avusese ocașie de al auđi vorbind cu soția sa, când eșia cu ea pe pórta, ca și cu vr'o trei sēptémâni mai în urmă, să facă câte o mică preámblare.

— Dđeu să te ferescă! jupâne dragă, de-a face un păcat ca ș'aista . . . mai bine eu ți-oiu spune tot ce știu, în frica cerului! . . .

— Haide! acum, degrabă!

— Sânt câteva đile de când jupânésa s'a dus cu redvanul nu știu unde . . .

— Și când s'a întors?

— Numai alaltă-ieri dimineță.

— Alaltă-ieri? . . . ții bine minte? . . .

— Pré bine . . .

— Dar póte nu érá ea? spune!

— Cum nu? cu fermeńua cea de fir, cu fesul cel alb . . . o! ea érá . . .

— Oh! destul! . . . ieți banii, maică și me iértă! . . .

Apoi sērmanul Lupu, convins că ar fi înșelat de jupânésa sa, eși din chilie stringându-și fruntea în mâni, ca și când ar fi vrut s'ó împiedice de a se despica de focul ce-l ardea! El stătú lângă pórta câteva minute, ca un om neotărit încă ce drum va apucă; apoi ștergénd o lacrimă: „S'a sfērșit! — murmură el, cu un ton înlăcrimat dară ferm, s'a sfērșit! . . . Patria nu mai are nevoie de mine și nu pot să las cel puțin sērmanului Ionel și dragei Rucsândițe un nume pētat! . . . Sērmanii copii! . . . Oh Dđeule! de ce trebuit-a să me înșor, decă nu-mi érá menită o vieță cinstită, cu muieria mea? . . . de ce trebuia să las copiilor mei nu-

mai o mamă nelegiuită . . .” Și suspinând adăugă, după o mică paușă:

— Nu aceea, ca să me mai védă ea; nu aceea, ci colo 'n codri!

Apoi trist și obosit, el plecă tulburat spre locul ce arēta. Nu făcú însé dece pași și se întâlni față 'n față cu o maică bētrână.

— Ah! bine ai venit, jupâne dragă! — strigă ea după ce cu mare luare aminte il esamină o clipă până-l cunoscu.

— Sărut mâna, Sfinției tale . . .

Maica acésta érá stărița: Va să đică, biéta măicuță tot ți-a ajutat?

Lupu nu respunse, căci nu înțelesese despre ce e vorba.

— Biéta maică Csenia tot ți-a ajutat? — repeti ea mai tare, cređénd că n'a fost auđită.

— Despre ce vorbești, Sfinția ta?

— Cei te mai prefaci că nu știi? Nu te teme de a spune, căci eu i-am dat voia să mērgă la Iliș să-ți ajute.

— Să mērgă la Iliș, đici? . . . Cui?

— Maicei Cseniei? . . . étă cum se tot prefaci că nu știe!

— Me rog, maică, vorbește mi mai lămurit . . . cum? maica Csenia?

— Așă, maica Csenia, îmbrăcată în vestmintele jupânesei dtale . . .

— În vestmintele . . . jupânesei mele? Ah! . . . urmēză! . . . me rog urmēză?

— A fost la Iași . . . La Iași? . . . Așă, ce nu știi? . . .

— Maica Csenia îmbrăcată în vestmintele jupânesei mele, a fost la Iași? — murmură Lupu, respundénd nu maicei, ci unei cugetări, care-l preocupă. Așă, mai alaltă ieri . . .

Un suspin de acele care lasă peptul apésat mult timp de o grea povară când e ușurat de ea, un suspin de aceste scóse și Lupu, când începú a înțelegé că femeia sa póte nu érá vinovată.

„— Degrabă, Maică! și fără să-și esplice gândul seu cătră călugărița, remase în uimire, el purcede cu fuga spre mănăstire, trece pórta, ajunge la chilia jupânesei, nu ia sēma la calul legat de un salcâm, intră . . .

Acolea el află pe un boer anume Constantin Aseni, acel om de casa lui Iliș Vodă, care descoperise boerilor, cu câți-va ani înainte, érá mai ales lui Lupu, lui Buhuș și Săvin, cumcă Vodă avea de gând, după sfatul lui Baptiste, să-i ucidă. La picioréle acestui boer zace trântit țéranul Gurdă, carele numai cât leșinase la Curtea Domnescă, unde cetitorul își amintesece, póte, că l'am lăsat. Acesta istorisește prin cuvinte întretăiate și mai ne înțelegé toate ticăloșele planuri ale lui Veleli, asupra jupânese . . .

Când vedú pe Lupu intrând, el se tări până la picioréle lui și sărutându-le: „Stăpâne! jupânésa nu-i de loc vinovată . . . nu! eu me jur . . . că ori ce a đis . . . calăul de Veleli . . . carele m'a ucis dóră nu mi-a da ceea ce-mi făgăduise de ț-am tăgăduit dăunăđi adevéru! . . .”

Nu putú mântui vorba. Dându-și ochii peste cap, stors de oboséla de opintelile cu cari nefericitul se animă de vr'o câteva momente de vieță ce-i mai rămănea: „Copilașii!” — strigă el, cu o opintire supremă și móre pentru totdeuna.

Bietul Vasile Lupu induișat până la lacrimi de scenele aceste, îmbrățișeză pe jupânésă, care spune tot ce cercase să facă călugărița Csenia, dóră l'ar feri pe el din pericol. Vasile nu érá de ideea ce avuse Csenia, care vroise să ucidă pe Iliș, dar fiind că lucrul

nu isbutise, nu reproșă acesta ci-și imbrățișă copilașii, cari-l incungiurau. Apoi Aseni i spuse cum el dăduse de țeran la curte, pe când urmă svôna pe șes, cum acesta îl rugase să-l aducă până acolo, să spue jupănesei ceva foarte însemnat, ce nu vroise a spune Vornicului, în sfârșit cum Aseni îl aduse dinapoia calului, viața țiganului ne dându-i timp de a mai merge pe la casa sa să-și iee redvanul.

Câteva minute după aceea Vasile Lupu reintrând, după ce întovărășise până la porța Mănăstirii, pe Aseni, și reîmbrățișându-și jupănesa, i dîse:

— Pentru tine, dragă jupănesă, r'am primit Domnia; pentru tine, de acum, am să lucez s'o capăt!

V. A. Urechă.

La mormântul soției mele.

Aș dori, dar n'am pe cine,
Căci pe cine am iubit,
Între lacrimi și suspine,
Pentru veci m'a părăsit.

Însădar aștept să vină,
Pururea să ne iubim;
Căci ea dörme sub țerină
În mormânt în cîntirim.

La mormentu-i plin de jale
Plînge-oi vecnic intristat,
Și cu lacrimi scurse vale
L'oi udă nemângăiat.

Căci ȕilele-mi aurite
Ș-al meu trai plăcut, voios:
Töte sînt acoperite
În acel mormânt duios!

Ioan Genț.

F ă c l i a.

— Novelă din popor. —

I.

Eră frumușică Reveica, rumenă la față, cu ochi vioi, cu costița ca de mêtase, înaltă, înlădisosă și numeră numai șapte-spre-șapte ani.

Tată-seu murise, dar i trăia muma-sa. Ședeau la capul uliciorei, spre un drum de câmp și dinaintea caselor, de-alungul părăților eră o prispă, la care veniau în töte Duminecele după ce prânđiă toți vecinii de prin ulicioră și ședënd acolo steteau de vorbă, povestind când de biruri, când de resboiu, când de vr'un fecior séu de vr'o fată, după vreme și impregiurări.

Trecătorii se opriau în cale și dând ȕiua bună, mai aruncau câte o vorbă doue, ca să nu fie luați de fuduli și să nu încapă cumva în gura celor de prin ulicioră, căci gurile acestora erau vestite de rele prin tot satul. Apoi pornind înainte își luau reras bun ȕicënd: „mai veniți și pe la noi“.

Reveica până mai acum un an ședuse și ea pe prispă casei, dar nu Dumineca cu ömenii și cu muierile, ci în ȕi de lucru cu copiii și cu copilele, căci peste săptămână aceștia se desfêtau pe locul acela și nimen nu venia să le turbure jocurile lor cele nevinovate.

Dar dela o vreme încöce Reveica începü să se simtä ca fată mare și de atunci nu se mai arêta printre copii în ȕilele de lucru, dar nici Dumineca nu venia printre ömeni și muieri, căci un lucru ca acesta nu s'ar fi căđut nici de cum. Ea până una altă, eră mărđinită a privi lumea prin ferestruia, din dosul lodurilor.

Dar de unde venise Reveicăi öre sciința, că se făcuse fată mare!?

Êtä o întrebare la care din o sută abia una ar scî să dea un respuns, dar și acesta s'ar sfii pöte ca să spună adevêrul.

Reveica ar fi fost una din acelea, care, ori-ce i-ai fi făcut, n'ar fi putut să-ți esplice, cum de se simțise de-o dată fată mare.

Noi ca mai bêtărâni și ca pățiți în asemenea lucruri, ve putem arêta cum se petrecuse treba.

Într'o séră, după ce se retrăseseră töte suratele ei și toți copiii cu care ședuse până atunci „în drum“, căci așa se numia locul dinaintea căsuții mamei sale, Reveica ședea încă pe prispă și se uită în discul lunii, care resăria roșie și mare, ca o rotă de foc pe acea margine a cerului, ce i stă tocmai în față.

Ședënd densa așa singurică și privind la lună, începü să ofteze, ca de un dor, de nu-și află nici o țintă pe acest pămênt, și care deci sbură spre luna cea minunată, căutând în chipul ei, în rađele ei tainice și dulci o mângăiere, ce te insetăză cu cât cređi, că te-ai adăpat mai mult.

Acêsta stare a sufletului ei cel gingaș fu de-odată turburată prin niște pași care se apropiau.

Reveica își întörse ochii dela lună și privi în drum de unde se auđiau acei pași.

Erau doi flêcăi care veniau. George a lui Stan, feciorul celui mai bogat öm din sat și Petru al Stanielui, feciorul unui mărđinean, care avea o căsuță colea în poenița de pe marginea măgurei.

George ședea mai jos la o möră, ér Petru trebuia de acolo să mai urce cale ca de vr'o jumătate de oră ca să ajungă a casă.

Când sosiră în dreptul Reveicăi, Petru i dete bună séra, ér George ȕise:

— Ean uite colea, dör nu te-ai pus pe prispă, ca să ne așteți pe noi.

— Să ve aștept pe voi, — respunse Reveica cu nevinovăția ei cea copilărescă, — pentru ce lucru?

— Ha, ha, pentru ce lucru, — respunse George, — ca să ne veđi. Aș vré numai să sciu, care dintre noi amëndoi îți place așa de tare, încât nu mai poți de dorul lui?

— Care-mi place, — ȕise Reveica devenind roșie și plecând ochii, — nici unul, — și cu aceste cuvinte deschidënd porța, intră în curte.

O privire lungă, ce aruncase pe sub genele ei cele plecate asupra lui Petru, părea a face de minciuna cuvintele ei cele din urmă.

Petru se simți ca săgetat la inimă prin acêsta privire; tăcü însê. George nu luase în sêmă tainica schinteie, care sburase din ochii cei frumoși cătră soțul seu.

— Ce fată sdravênă se va face din Reveica, — ȕise George cătră Petru urmându-și calea lor.

— Sdravênă ȕeu, — replică Petru.

— Cu tötä sărăcia ei, — continuă George, — am de gând s'o pețesc peste doi ani când voi scăpă de cătănie.

— Ai face mai bine să mi-o lași mie, — observă Petru, — căci noi amëndoi, eu și cu Reveica, ne-am potrivit mai bine, atât la stare cât și la multe alte . . .

— Glumesci frate.

— Nici un pic, fêrtate.

Bună dimineață!

— Și deu ai pus de gând, ca să te însori cu Reveica?

— Dă și deu.

— De mult?

— Nu tocmai de mult, ci chiar din astă seră.

— Apoi vezi, eu am un drept mai vechiu.

— Ce fel? — întrebă Petru pâlindu-se fără de veste. Oare acest om nesuferit, — da — Petru nu iubise nici odată pe George, care eră fudul pe starea tată-seu, dar în acel moment, în care auzise, că are de gând să pețescă pe Reveica, îl uria cu desăvârșire — oare acest om nesuferit să fi spus adevărul și să-și fi dobândit vr'un drept asupra fetei?

Asta fu cauza repedei pâliri a lui Petru.

— Eu încă dela Paști m'am hotărît în mine, ca să pețesc pe Reveica, deci dreptul meu este mai vechiu decât al teu, — țise George.

— Ho, — rise acum Petru, — decă nu este nimic mai mult, apoi n'am nici o grije.

— Om vedē, — răspuse George.

Din acea seră Reveica nu mai eșia în drum să se jöce cu băeții și cu fetele, ér George și cu Petru se ocoliau unul pe altul.

Petru cădū cu un an mai înainte la sorti decât George, dar tată-seu făcū ce făcū și-l rescumperă dela miliție.

Pe acele timpuri, mărginenii, care cultivau păstoria, se bucurau în acēsta privință de multe ușurări, așa de pildă își puteau rescumperă flēcăii cu trei sute de florini numai.

Petru, decă ar fi mers numai după capul seu, s'ar fi insurat chiar în ziua în care-și căpētase în mâni dreptățile sale, dar tată-seu îl reținu dela acest pas pripit, până vor mai adună éraš ceva bănișori, căci scutirea li storsese pungile.

Flēcăul fu dară silit, să se puie pe așteptate, ceea ce-i viniă cam cu greu, căci de și se înțelese pe furiș cu Reveica, totuși ducea frica, o temea de George.

Adecă acest tinēr nu eră nici de cum vr'un chip de om, dar banii, afurișii de bani, ar fi putut prélesne ademeni, de și nu chiar pe fētă, cel puțin pe mă-sa, căci vai, mult eră căznită hieta femeie.

Avea o holduță și o bucătică de fēnăție, dar neputēnd să-și ție nici măcar o vacă, nu i se ajungea căștigul pentru hrana cea de tóte zilele, și incetul cu incetul se îndatorise la dascalul satului, care dedea bani cu camătă sērmanelor veduve, până ce isbutia ca să le ia pentru capete sporite prin camela neplătita holdelc și fēnățiile.

Acum de ocamdată se mulțamiă cucernicul dascal cu zilele de clacă ce-i făcea Reveica și cu mumă-sa peste camătă și așteptă să vedă, cum și ce se va alege de Reveica.

De o va luă unul mai sērăcuț, va căștigă cu done brațe de clacă mai mult, ér de o va luă unul mai bogat, atunci își va primi banii sei.

Petru scia despre astea, căci i se tânguise Reveica, el o mângaiase pe cât putuse, dar nu fusese în stare a-și apēră énsăși inima sa de temerile cele mai grele.

Cu tóte astea Petru și Reveica se iubiau cu întregul foc, cu tótă rivna tineretelor.

În ce chip se arētă oare iubirea lor? Tocmai ca și la alții, adecă Petru și cu Reveica se întâlneau aprópe în fie-care seră la o surată a acesteia, în tinda căsuței, unde steteau la șópte. Care flēcău nu scie ce va să dică a șópti cu mândra, coala pe inserate.

George nu lásase nici el lucrurile baltă. De câte ori putea, dedea ocol pe dinaintea caselor din drum, pentru a vedē pe Reveica, și decă nu o pețise încă, eră de vină afurisita de cătănte. Trebuia, ca ori ce fle-

cău cinstit, să scape mai întēiu de dēnsa, căci păriiții sei nu voiau odată cu capul să-i facă pe plac, și, să-l îngăduie ca să se cunune cu Reveica în pivniță pe după buți.

Cum așa, ce fel de cununie să fi fost oare aceea de după buți?

Asemenea cununii nu erau nici de cum rare.

Preoții fiind opríți ca să cunune pe vr'un flēcău, care nu putea să-i arete dreptățile sale de cătănte, totuși când eră vr'odată trēba la adecă, se găsiă câte un popă, care nu pré întrebă de d'al d'astea, dar spre siguranța sa, sēvērșiă cununia, după cum am apucat să ve spunem, prin pivniță, în dosul buților.

Nu ne putem miră deci, decă inima Reveicai i eră plină de indoieli, la care nu contribuī puțin tēma, că mumă-sa se va da în partea lui George.

Printre săteni, pe vremea aceea, în părțile locului unde ședeau prietenii noștrii, nu eră nici de cum obiceiul, ca tinerii nici să vorbescă măcar, de cum să se drăgosteze în vileag cu fete, chiar decă ar fi avut cugetele cele mai bune; și nu eră obiceiul de a se logodi de cât cu doue, trei săptămāni înaintea cununiei.

George vedēnd că nu se póte nici de cum apropiā de Reveica pe ascuns, se mângaiă cu gândul, că-i va veni cât de curēnd vremea, ca s'o ceră de nevēstă, căci la primăvera viitóre avea să tragă la sorti și să se alégă la un fel cu dēnsul.

Eră sigur că va scāpă de cătănie, ér cât despre vr'o pedecă față cu pețirea Reveicai, nu se temea cătuș de puțin.

Petru i se pārea cam ciudat, dar n'avea să se teme de el, căci eră lipsit sēracul; decă ar fi putut, cum ar fi voit, s'ar fi insurat de mult, ci că el scāpase de slujba împērătēscă.

II.

Așā steteau lucrurile pentru ochii lumii chiar și în primăvera viitóre.

Pe Reveica n'o vorbiā nimeni nici cu George nici cu Petru.

Intr'una din zile să făcuse svon mare în sat. Tóte nēmurile Stanescilor se întâlneră la cărcimă, pentru a serbă acolo scāparea lui George de slujba împērătēscă.

Chiote și strigāte de bucurie se repetau neincetat și resunau așa de tare încat celor de prin vecin și trecătorilor le țiuia urechile.

— Și așa, să-mi faci ast bine, — țicea George cătră dascal care eră cumētru cu tată seu, — să mergi Duminecă după biserică la lelea Chiva din drum și să-mi votresci pe Reveica.

Bine, bine, mi-a spus și tată-teu, — răspuse nea Tóder dascalul. Eu unul în locul teu mi-aș luă o fată mai cu stare.

— Ci că nici mama n'a fost cu stare, și tata a avut noroc cu ea.

— Așā țice și tată-teu, eu însē remāi la a mea, ce-i în mână nu-i minciună.

Duminecă după biserică nea Tóder dascalul o luā înspre casele din drum la mă-sa Reveicai, ca să-o votrescă pentru George, după cum i făgăduise acestuia.

Spre mirarea sa vedū, că și Nicolae, care ședea la celalalt capēt al satului, apucā tot înspre casele din drum.

— Dór nu va fi mergēnd tot într'o trēbă cu mine, — își țise nea Tóder în sine.

Nea Nicolae vedēnd și el, că Tóder vine în urma sa clinti din ochi gândindu-se.

— Étā-l, a pornit, dar eu voi fi mai sprinten de cât el, căci decă nu, me va omori Petru.

Și în adevēr nea Nicolae o luā la picior

Nea Tôder mai domol din fire, și fiind peste tot cam împotriva acelei insurători, nu-și perdû cumpêtul și purcese incetinel înainte.

Când sosi la casa „din drum” etă că in adevăr, dinaintea porții se vedû toiagul lui nea Nicolae drept semn, că se află un votru 'n casă.

Nea Tôder totuș se cam scârbi puțin de acesta rea apucătură, cum numia el acum de odată purcede-rea lui nea Nicolae.

Se preumblă dinaintea caselor Chivii, căci să intre nu putea, pe câtă vreme se vedea toiagul votrului rezimat de pôrtă.

Nu trecû mult timp și etă că nea Nicolae eși dela lelea Chiva.

— Bună ziua, Nicolae.

— Mulțămesc dtale, nea Tôdere.

— Dar ce ai făcut la Chiva ?

— Ean am votrit pe Reveica.

— Pentru cine.

— Pentru Petru al Stanciului.

— Și ți-a făgăduit-o ?

— Făgăduit-o deș.

— Așa dară eu să nici nu mai intru la ea.

— Astă vorbă nu ți-o pricep, nea Tôdere.

— Ci că voiam să votresc și eu pe Reveica.

— Pentru cine ?

— Pentru George a lui Stan.

— Cu stare fecior.

— Cu stare deș, dar ce folos, decă mi-ai luat'o tu pe dinainte.

— Imi pare rău decă te-ai supără pentru acest lucru, dar nu e vina mea.

— Ba că, nu incapē nici o supărare, frate Nicolae. Mai veniți și pe la noi.

— Mulțămesc dtale.

Și cu aste Nicolae plecă înainte să vestescă pe Petru de isbēnda sa, ăr Tôder se oprî in drum, și re-șemându-și bărbia pe toiagul seu, incepû a se chibzui.

Nicolae își întorșe mai de multe ori capul, ca să vedă ce va face Tôder, dar il zări tot așa precum il lăsase.

Trimisul lui George nu se putû hotări să se întorcă astfel din drum, fără a fi încercat măcar de a isprăvi ceva, deci ridicându-și bărbia de pe toiag, își luă pēlēria cea grea din cap, își neteși puțin pērul, tuși de vr'o doue ori, scupă una și apoi merșe spre casa Chivii. Reșemă și el mai întēiu toiagul de pôrta cea mare, apoi intră pe porțiță.

Cănele Chivii incepû să latre, Reveica alergă in ușa să vedă cine a intrat.

(Va urmă.)

Theochar Alexi.

Doine și hore din Ardeal.

— Din ținutul Borgoului. —

VI.

Câte fete cu mărg-ele,
Tôte-s drăgușele mele.
Câte fete cu bondiță,
Pôrtă mere pe guriță.
Câte fete rēsărite,
Tôte-mi par flori inflorite.
Cum aș face ? Cum aș drege ?
Să le pot tôte culege,
Să-mi fac traiu și să mor,
Legănat pe sinul lor ? !

VII.

Cine vede și pricepe,
Dragostea de unde 'ncepe,
Cine vede și cunoșce,
Dragostea de unde nasce ! ?
Dela gâtul cu mărg-ele,
Dela buze subțirele,
Dela grai cu mângăiere,
Dela mândre sprincenele.

VIII.

Vine dorul dinspre sēră,
Despre dori el vine ēră,
Și-mi grășce și me 'ntrebă,
De ce sînt cu fața slabă ?
Eu dîc dorului cu jale,
C'am iubit fără de cale,
Eu dîc dorului plângēnd,
C'am iubit fără de rēnd.
Dorul ride și se duce,
Bate-mi-l'ar sfânta cruce.
De-ar fi dorul vēndător,
Și ba-lea cumpērător,
Eu pe dorul viude-l'aș,
Pe ba-lea cumpēră-l'aș.
Ca să-mi fie de-ajutor
Să me apere de dor !

IX.

Of ! lelița copiliță,
Cu sîn alb de lebediță,
Nu da foc inimilor,
Dă pace voinicilor !
Tu-i ca peste un pēcat,
Cu uritul cel din sat.
— Lelița ride nu crede,
Dar voinicul se repede,
Ș-o urmēză cât colē,
Vai de dēnsa ! vai de ea !
Lelița incepe-a plānge,
El in brață mi ț-o strînge,
Cu tot dorul satului,
Cu foc il bărbatului.

X.

Frunță verde și una,
Of ! leliță draga mea.
Dôr tu ai făcut ceva ?
De nu te mai pot uită ?
Când me uit la casa ta,
Mi se rumpe înima ;
Când te ved in ușă stānd,
De dor friguri me cuprind.

XI.

Colo 'n vale la pădure,
Merg copile după mure,
Neveste după alune,
Și rid ca niște nebune.
Eu m'an dus să tai nuiele,
Și prin nuci am dat de ele,
Și le-am māncat murile,
Și le-am țucat gurile.

Serata societății „Junimea“ in Rădăuți.

Duminecă in 7 septembrie st. n. Societatea academică „Junimea“ a aranjat o serată cu dans, in folosul societății filiale „Școala Română“ din orașelul nostru Rădăuți.

Deja cu săptămâni înainte se pregăteau damele pentru serată, la care scieau din anii trecuți, că se vor petrece bine. Și 'ntru adevăr nici nu s'au amăgit, căci „Junimiscii“ — termin popularizat pentru membrii societății noștrii — s-au dat totă silința ca și 'n anul acesta să reeasă serata foarte bine.

Duminecă după amiezădi puteai să scii cât de vișitata o să fie serata, după equipagele ce furnicau prin oraș, aducând in ele dame frumoșe care viniau pentru a formă o frumoșă cunună.

La 9 ore sala din Grand hôte de Bucovina eră plină de oșpeți; suind treptele ce conduc la etagiul întei, se vedea intrarea decorată cu frumosul nostru tricolor, incununând inițialele societății academice Junimea. Garderoba, sala, bufetul, și toate celelalte încăperi erau frumos iluminate.

Voi inregistra din familiile care au infrumusețat serata câte mi-au fost cunoscute, începând cu cele din Rădăuți.

Căpitanul ținutul Keschmann, primarul căpitan in pensiune Marin cu dōmna și domnișōra, directorul gimnasiului Klauser cu amabila dșōră, majorul Hübisch cu dna și dra Cupercovici, presidentul filialei „Școala Română“ Tomasciuc, Peters cu dna și dșōrele, Chelari cu dna, unica familie română, Eisenmann cu dna și dra, dna Maier cu drele, Decanii, tot corpul profesoral, și multe alte familii care eu nu le curōsc.

Dela țēră au fost vrednicul archimandrit Filipovici cu fiica și ginerele adjunctul de judecătōrie Vania, parocul Antonovici cu dna și dra, părintele Patraș cu dna și drele, părintele Parangul cu dna și dra, părintele Hacmann cu dna și drele, părintele Turcan cu dna și drele, părintele Reus cu dna și dra, părintele Renei cu dna și dra, dna Popescu cu drele, părintele Grosar cu dna, și altele.

Atât dōmnele, cât și domnișōrele purtau toilette foarte frumoșe și bogate; costumul național a fost încă represintat, insē, durere, mai puțin decât an.

Sunt și la noi dame care disprețuesc tot ce e al lor, ce e român, dându-și aerul de foarte culte; ți-se face rēu aușindu-le criticând imbrăcăminte națională, pe când chiar la străini le place.

Bătetor la ochi mi-a fost, că președintele filialei „Școala Română“ in a cărei folos s'a dat serata, n'a fost cu dna!

Dansul s'a inceput cu „Hora“, care s'au jucat mai de multe ori; „Romana“ au jucat-o foarte mulți domni și dame străine, invēțându-o anume pentru serata „Junimii“. E satisfăcōtor a vedē, că și străinii invēț ceva pentru plăcerea noastră.

S'au jucat până ce dorile străbătūră prin ferestă, amintindu-ne că toate-s trecătōre, așa și fericirea din acea sēră.

Eu care n'am putut să fiu in anii trecuți la seratele „Junimei“, sunt foarte mulțămită, vedēnd că junii noștri români ți cunosc misiunea. Intru adevăr nu e așa ușor in mijlocul străinilor, cari caută cu ochi criticători, a reuși așa de eclatant cum au reușit dlor.

Le doresc junilor noștri ca să propășescă tot astfel inainte și atunca curēnd vom ocupă și noi români pozițiunea socială ce ne compete.

Inainte dară! Voiesce și vei putē!

Maria Petrescu.

Reprentațiune teatrală in Făgăraș.

Societatea diletanților români „Progresul“ din Făgăraș a dat in 9 l. c. o reprentațiune teatrală in favorul fondului reuniunii invēțatorilor români gr. or. din comitatul Făgăraș.

„Remășagul“ proverb cu cātece in un act și „Cinel-Cinel“ seu „Doi surși“ comedie cu cātece in 1 act — ambele de V. Alecsandri — au fost piesele reprentate de tinera noastră societate.

Sala cea mare dela „Otelul Paris“ eră atât de indesuită de omeni din toate clasele poporațiunii din orașul și comitatul Făgăraș, încat mulți s'a rentors dela ușă ne mai fiind loc in sală.

Publicul a fost peste așteptare satisfăcut, dară și diletanții noștri erau mândri de succesul complet.

In general toți diletanții noștrii merită laudă pentru diligență și zel; publicul român încă e mândru, căci e plin de speranță pentru viitor.

In „Remășag“ dl August Cepeș care a jucat pe Teodorean prin o voce firmă și clară, dra Hareti Popescu — Smarandița femeia lui Teodorean, dra Silvia Țipu — Tinca, vēră Smărăndiții, prin simpatica lor voce de cāntat a dobândit bine meritele aplause ale publicului, dl Corneliu Pop a jucat bine pe „madam Franz“ și era atât de bine mascul încat la prima pășire pe scenă mulți nu l'a recunoscut.

In „Cinel-Cinel“ dl Nicolae Ludu Graur fecior boeresc din Moldova cu plăcuta sa voce de cāntat și o pășire atât de sigură pe scenă și mișcările de tot corespundētōre a dovedit că poșede talent pentru scenă, a contribuit mult la strălucitul rezultat. Dșōra Lucreția Negrea — Smarandița și dșōra Aurelia Popu „Florica“ tineră țērancă și dl Alesandru Țepeș Pitarul Sandu s-au studiat bine rolurile și a corespuns pe deplin. Dșōrele: Hareti Popescu, Lucreția Negrea, Silvia Țipu, Rosalia Ghimbașan, Aurelia Pop și Elvira Făgărășan in costume naționale pe scenă arētau foarte drăgălașe, neromâni care erau in numer mare de față au admirat frumșeța costumelor noastre.

La finea ambelor piese publicul intre vie aplause a rechiamat pe toți diletanții pe scenă, probând deplina s'a mulțumire.

Intre acte s'a cāntat „Rōndunica“ romanță de Th. Georgescu și „Intr'o vale singurică“ duet, esecutate de dnii Nicolae Aron și Nicolae Ludu. Dra Elvira Făgărășan a declamat poesia: „Lui Vasile Alecsandri“ de Iosif Vulcan.

Nu putem decât să gratulăm acestei mici trupe de diletanți și să dorim ca acest exemplu să fie imitat in toate centrele naționale române, căci astfel se va deschide limbei române pe cale socială un nou teren de cultură națională, și prin acesta vom ridică valōrea limbei noastre, cultivând tot odată simțul național și patriotic.

Venitul dela acesta reprentațiune a fost 103 fl. 50 cr. care s'au predat președintelui reuniunii invēțatorilor și s'au depus la „Furnica“ spre fructificare.

I. Roman.

Bună dimineță!

— Vezi ilustrațiunea de pe pagina 441. —

O cameristă istetă.

Stăpâna sa e dusă de-acasă la băi. Nu este cine să-i poruncască. Dânsa e acuma mai mare în casă peste — slugi.

Ea se și scie folosi de acesta situație. Domnesce ca o stăpână, și ca acesta domnire să-i convină mai bine, îmbracă toaletele stăpânei sale.

Astfel îmbrăcată se presinteză ea și 'n ilustrațiunea din nr. presinte. Ea deschide ferăsta și un coconăș de peste drum i urază:

— Bună dimineță!

I. H.

Societatea pentru fond de teatru român.

Adunarea generală a Societății neputându-se ține la terminul fixat și anunțat, aceea se convoca de nou pe zilele 27 și 28 septembrie st. n. în orașul Arad, cu programa publicată în nr. 28 al „Familiei”.

Budapesta 31 august 1884.

În numele comitetului

Dr. At. M. Marienescu,
secretar.

Iosif Vulcan,
vice-președinte.

Literatură și arte.

Noua piesă a dlui V. Alecsandri, „Ovid la Tomi”, precum ni se scrie, va tracta amorul lui Ovid cu fiica împăratului August. Partea primă se petrece în Roma, unde Ovid este adorat de curte și de lumea întreagă; a doua se petrece în Tomi, Constanța de azi, unde Ovid fu exilat. Piesa va fi scrisă în versuri și se speră, că va face efect și mai mare decât „Fântâna Blandusiei”.

Noul călindar de casă, edat de librăria Alexi din Brașov, va apăre în curând, cu cuprins variat și interesant. În acesta va apăre și novela „Făclia”, ce începem să publicăm în nr. presinte și pe care dl autor ne-a pus-o la dispozițiune, înainte d'a eși aceea în călindarul numit. „Noul călindar de casă”, costă 30 cr. Pentru comande a se adresa la librăria Alexi în Brașov.

Statua lui Ovid, făcută în Italia de sculptorul Ferrari, a sosit în curând cu vaporul la Cernavoda; de acolo va fi pornită la Constanța, unde inaugurarea se va face cu mare solenitate. Și Italia va trimite un reprezentant.

„**Școala Practică**”, tom. III nr. 4 pro juliu conține: Pelargonii. Lecțiune practică din învățământul intuitiv, ținută în clasa I a școlii române din Rodna, de Iuliu Pop. — Comitatul Bistrița-Năsăud. Lecțiune practică din geografie, ținută în clasa II a școlii române din Rodna, de Silvestru Mureșan. — Rapița, (Brassica napus). Lecțiune din istoria naturală, de Ștefan Alexa, învățător în Banloc. — Inmulțirea cu numeri decimali. Lecțiuni practice ținute preparanților din Gherla, cursul I semestrul II de V. G. Borgovan. — Încodată congresul corpului didactic din România, de I. Dariu. — Publicațiuni. — Bibliografie. — Nr. 5 pro august. Ceva despre examenele de veră dela școlile din Năsăud. — Raportul despre examenele școlii elementare din districtul Năsăudului. — Un nou institut de creștere. — Din România: Conferențele cu învățătorii. — Etymologicum magnum Romaniae. — Bibliografie.

Sculptură română. După câte ni se spune, scrie „Românul”, statua lui Lazăr se lucrăză cu activitate; simpaticul nostru sculptor, dl Georgescu, speră a o da gata pentru primăvera viitoare. Se scie, că dl Geor-

gescu plecase la Florența pentru acesta; dsa și-a mutat atelierul la Carrara, lângă celebrele cariere de marmură statuarie, renumite în totă lumea și pe cari chiar Romanii le exploatau. Afară de supraveghierea și îngrijirile consacrate primelor lucrări ale statuei, artistul român a mai fost ocupat cu terminarea unor grupuri simbolice destinate sarcofagului Domniței Bălașa, a cărei frumoasă producțiune fotografică cetitorii noștrii o pot vedea espusă la vitrina librăriei Szöllösy. În privința lucrărilor anterioare ale dlui Georgescu, mai mulți amatori ne întrebau decă „Eudymion la vână-tore” statua espusă la „Salonul” 1882 din Paris și premiata de jurul acelu an, precum și „Bustul lui Alecsandri”, lucră de artist după întorcerea sa în țară, n'au fost poporal sate, adecă reproduse în ipsos seu teracotă, și prin urmare, accesibile amatorilor? După câte scum, acesta legitimă dorință a iubitorilor frumoșelor arte române nu s'a realizat încă.

La librăria Socce et comp. în Bucuresci se află de vândare: „Cursul de drept comercial”, un volum de 35 côle, seu 450 pagine, cu preț de 8 lei esemplarul, de Filimon Iliu, licențiat în drept și avocat. Idem „Succesiunile ab intestat”, un volum de 42 côle, seu 653 pagine cu preț de 10 lei noi.

La librăria S. Samitca din Craiova a apărut: „Sistemul metric” pentru clasele primare de Mărăci-nescu și Mateiescu, aprobat de onor. minister, 75 bani. „Aritmetica” de Ios. Popescu, aprobat de onor. minister, 50 bani. — „Lecțiuni de Scrimă” cu Floreta și cu Bastonul, text și figuri de F. Settelin, 4.50 bani. — „Musica vocală”, pentru clas. I, II și III gimnasială, de I. Iirlian, 2.50 bani. — „Principie de stil epistolar” pentru școlile secundare de Dem. I. Popilian, 1 leu. — „Medicina poporală” pentru normalisti de dr. Banciu, 75 bani. — „Curs complet de caligrafie” de I. Selagian, profesor de caligrafie și desemn la liceul Craio-va, 2 lei. — „Harta județului Dolj” în 5 colori, de inginerul C. Litarzeec.

Diar nou. „Curierul Prahovei” se numesce un nou diar apărut în săptămâna trecută la Ploesci. Va susține, între altele, industria și comerțul român.

Teatru și musică.

În concertul din Arad, care se va ține la 27 sept. st. n., în ziua primă a adunării Societății pentru fond de teatru român, dna Gabriela Ionescu va cântă: Arie din „Mignon” și „Nu me uită” de Franchetti; dșorele Ana Bonciu și Eugenia Sêrb vor esecută pe pian „Nocturne” de Chopin, „Le Rosignol” de Liszt și „Scherzo” de Choppin; dl N. Popovici va cântă: Arie din „Traviata” de Verdi, apoi „Međul nopții”, „Sequidilla” de G. Dima și „Dor de resbunare” de Cavadia. Corul din Chiseteu va cântă: „Hora Sinaei” — apoi „Salute Italiano” și „Stêua României”.

Dșora Bârsescu a jucat la Burgtheater din Viena în piesa „Minna von Barnhelm” rolul, pe care până acum îl jucase dna Gabilion, spre cea mai mare mulțămire a publicului.

Carlotta Leria, simpatica și talentata artistă, în urma unei triumfale stagiuni artistice la Londra, se află astăzi în sinul familiei sale lângă Iași, la villa Urechia. „Românul” spune că în curând dșora Leria va merge la Sinaia pentru a presintă omagiile sale reginei. În luna lui novembre va da, ăice-se, un concert la Galați. În urmă, dșora Leria se va reintôrce la Londra, pentru a cântă în concertele spirituale, atât de plăcute Engleșilor, celebrele oratorii ale lui Haendel.

Rossi la Bucuresci. „Națiunea” scrie: „O veste bună pentru amatorii de teatru. Rossi dorind să facă ér o plimbare artistică prin Bucuresci, a scris dlui

Franchetti, exprimându-și acesta dorință. Dl Franchetti a lucrat în consecință și în februarie viitor vom vedea pe Rossi pe scena teatrului nostru*.

Compoziție nouă. Cetim în „Liberalul” din Iași: Tinerul artist musicant Carol Decker, cunoscut cetățenilor noștri prin mai multe compozițiuni musicale de o deosebită valoare, a dat la lumină o nouă compozițiune intitulată: „Hora Congresului”, și dedicată studenților universitari cu ocazia Congresului al V-lea din Galați. Urăm bună reușită tinerului compozitor. Piesa se află de vândare la magazinul de muzică a dlui N. Cosma, din strada Băncei.

Talentele române în străinătate. Cu paznici începe-vom a opri pe artiștii noștri dramatice și de cânt a nu mai emigra în străinătate? — întrebă „Românul”. Intrebarea e la locul ei. N'avem de cât să ne aruncăm privirile pe scenele Europei, pentru a vedea compatrioți și compatriote desfășurând publicul de prin alte țări. Dșora Charlotta Leria pleacă în curând la Londra; dșora Teodorini se întorce din America de Sud, pentru a deschide stagiunea din Madrid și- apoi va merge la Paris pentru a crea „Herodiada” lui Massenet, la Teatrul Italian de acolo; dșora Bărsescu primesce mai în toate serile aplauzele presei și publicului vienez pe scena lui Burg-Theater din capitala Austriei; dl Gabrielescu va pleca poate la Atena și cine știe, decă mai curând se va mai târziu, nu vom auzi, că vr'una din artiștele noastre nu va debuta pe scena Odeonului din Paris în vr'unul din rolurile repertoriului clasic. În 1882, Porel, artistul francez care împreună cu dl de la Rounat are direcțiunea Odeonului, eră cât p'aci să angajeze și prin urmare să „sule” adevărat să sfetisescă Teatrului Național din București una din principalele lui societare. Ne merge bine; urmăm față cu Europa artistică proverbul care, întors, dice: mi-i milă de mine, dar mi-i mai milă de tine

C e e n o u ?

Sciri personale. Moștenitorul de tron Rudolf, întorcându-se dela Sinaia, unde va sosi în 24 l. c., va vini în Transilvania la Gurghiu și acolo se va ține o mare vânătoare la care s'au făcut mai multe invitații. — *Regina României* a trimis cu ocaziunea morții generalului Davila, din Sinaia, orfanelor din Asilul Elena Dómna din București următoarea depeșă: „Nu plângeți, fiicele mele! Davila s'a dus în ceruri, dar eu am ramas cu voi!” — *Dl V. Alecsandri* petrecu până joi la băile dela Mehadia, unde a stat mai bine de două luni. Joi ilustrul poet a plecat la Sinaia, spre a fi de față la întimpinarea moștenitorului de tron Rudolf. La repetiția cerere a unor oșpeți, s'a posat de două ori, seșend și stând. Ambele pose au eșit bine. — *Dl comite Geza Kuhn*, distins orientalist ungar, se află de câteva zile în București; dsa a vizitat muzeul de antichități, unde dl Grigore Tocilescu i-a dat toate lămuririle necesare. Dl Geza Kuhn este destul de cunoscut prin numeroasele cercetări ce a făcut prin țera Hațegului, în regiunea fostei Sarmizegetuza.

Adunarea din Arad a Societății pentru fond de teatru român, care se va ține în zilele de 27 și 28 septembrie st. n., va intruni un public foarte mare, căci din multe părți se pregătesc a participa. Comitetul arangiator lucrăză cu zel neobosit ca publicul să fie mulțumit. Se speră că această adunare va întrece toate adunările culturale române ținute pânăcumă în Arad.

Aniversarea luării Griviței s'a serbat la 12 septembrie st. n. la Sinaia cu pompă mare. După serviciul divin, s'a ținut un banchet la care a luat parte și regele cu regina. Regele a ridicat un toast, în care a dis că sângele versat de Români pe câmpiile Bulga-

riei a rodit neatârarea și mărirea patriei. Generalul Cernat a răspuns în numele armatei. Apoi dl colonel-adjutant Candiano-Popescu, invitat de regina, rosti două poezii militare: „Românca la Plevna” și „Un soldat român rânit la Grivița”, din care reproducem următoarele strofe:

Cine astăzi se bocesc,
Că mult sânge am versat
Nici că simte românesc;
Nici Român e-adevărat.

Ghiare 'n lume tigru are,
Șoimu 'n nori scris e-a domni,
A oștenului chemare,
E 'n primejii a trăi.

Sânge curge, curge sânge,
Ca și apa din izvor,
Dar nici gând nu am de-a plânge,
Căci e sânge roditor.

Din cer cade în dori rouă,
Și câmpia va 'nverdi.
Și din cer lasat e noue
Dreptu-'n sânge a 'nflori.

Regele și regina au felicitat pe soldatul-poet. S'era s'a făcut o impunătoare retragere cu fole și muzică înaintea castelului Peleş; focul artificielor ilumina vârful Caraimanului, er sgomotul rachetelor făcea să răsune încă odată vâile Prahovei.

Faptul cel mare în politică în săptămâna trecută a fost întrevederea monarhilor Francisc Iosif, Vilem și Alesandru III. Intrevederea a avut loc pe teritor polones la Skiernevițe. Monarhii s'au sărutat de trei ori și au petrecut împreună două zile. Fie-care a fost însoțit de cancelarul seu.

Reuniunea femeilor române din Sibiu a mai primit obiecte pentru tombola ce va arangia, dela damelme și dela domni: dna Minerva Brote, un album mare de peluche véné; dra Sabina Brote, o mapă de părete brodată și sculptată; dna Luisa Lazar, un ținor de jurnale brodat și sculptat; dna Maria Reou, o consolă brodată și sculptată, o figură de gips; dna Emilia C. Nicóra, un ținor de orologiu din mărgale, o periniță de cusut, un însemnător de cetit; dna Ana Moga o corfă pentru hârtie cu brodarie; dra Sabina Andreica colectantă, o cătrînță țesută din lână și fir, o căiță de negligée croșetată, 6 batiste; dna Carolina Andreica, 6 servete pentru cafea; dra Sofia Pațița, un ștergar; dna Eufemia Papp n. Arieșan, 2 funduri de perină croșetate; dna Anna Manovicu, o dantelă croșetată și o periniță pentru ace; dra Domnica Chirtop, o păreche de e-orapi; dna Raveca Chirtop n. Andreica, un ștergar; dna Agaltia Contes, un ștergar; dna Eleuteria Cristea, un etager de părete sculptat și brodat; dna Eugenia Muntean n. Aldulian (colectantă), o tăviță brodată; dna Maria A. Ghidiu n. Popas, o corfiță pentru bilete; dna Amalia Lepa, un pedestal; dra Maria Manguica, 2 desemnuri; dra Cornelia Manguica, o carte de rugăciuni, și o ținătoare de cartofi; dna Hermina Pop, o dantelă pentru cămeșe croșetată; dna Anastasia Demian, o ținătoare de perii; dna Iulia Muntean, o ținătoare de juvaerice; dra Eleonora G. Tănăsescu, un sachet brodat național cu fir și fluturi; Escelența sa dna baron. Elena Pop, și dra Elena baronesa Pop, 2 vase de flori; Ilustritatea sa dna Aurelia de Jurca n. bar. Pop 1 service de bere pentru 6 persoane cu tava; dra Alecsandrina bar. Pop 1 acoperitor de tava brodat; dra Maria Mihaly de Apsa, 1 covor țărănesc marfă proprie; dl Ioan Fane preot, 2 sfeșnice ocsidate pentru piano; dna Eufemia de Horvath, 1 ținor de ștergar sculptat și brodat; dna Iosefina Răcuciu 1 mapă de părete brodată și sculptată; dra Elena Tipeiu colectantă, 1 parfumen-

comode, 1 guler de dantelă; dra Virgilia Tipeiu, 1 porte-brose brodat; dna Ana Cibiu, 1 cătrintă țesută din lână cu fir, și 1 servet țesătură națională; dna Elisabeta Stoicuța, 1 ștergar țesătură proprie; dra Eleonora Stoicuța, 1 șorț țărănesc; dna Luisa C. Bugarski, 2 lampe de bronce; dra Elena Radulescu colectantă, 1 zavelcă de catifea roșie lucrată cu fir și fluturi; dna Paulina Radulescu, 6 linguri de argint pentru cafea; dna Rosa Hăteș, 1 opreg și o cătrintă din satul Belinț țesătură în lână și fir; dna Sofia Simonescu, 1 covor de părete brodat; dna Sofia Vlad Rădulescu, „Cântecul Ciobanului” 2 esemplare; dna Charlotta Popoviciu, 1 perină de canapea lucrată în mătase; dna Sofia Rezei, 1 mel de aur; dna Cornelia Bredicean, 1 opreg și cătrintă din satul Belinț, țesătură în lână și fir; dna Persida Ignea 1 garnitură de dantele pentru pat croșetat; dna Elena Franț, 1 covor de mesă croșetat; dna Ecaterina Huban, 1 corfă de lucru cu aplicațiune; dna Elena Moldovan, 1 tasă pentru bilete; dra Cornelia Ianculescu, 1 perină de canapea brodată în mătase; dra Rosalia Pêrvu, 1 tasă compusă din mosaic de pădure; dl Stefan Perian, 1 desen efeituit în creion; dra Elisa Andreișcova cotelectantă, 1 ținător de juvaere; dna Cornelia Stancoviciu, 1 acoperitor de tasă cu aplicațiune; dna Maria Buru, 2 acoperitoare de tase croșetate; dna Cristina Poșta, 1 ținător de țigări; dna Maria Corescu, 3 fărurii de sticlă pentru desert; dra Elisa Doda, 1 ținător de juvaere; dra Elena Stancoviciu 1 acoperitor de tasă; dra Elena Zunia, 1 tasă de lampă din iască; dra Maria Zunia, 2 sticle cu parfum; dra Sofia Jivan, 1 ținător de orologiu; dra Iosefina Popoviciu, 1 corfiță de ață pentru bilete; dra Ilona Szabó, 1 cadru de portret; dl Ernest de Kimakovich, 1 album de peluche verde; dra Delia Marienescu, un guler și manchete impletite; dna Ana Marienescu, 1 corfiță de argint pentru bilete; dra Emilia Hăteșan, 1 pânzătură pentru mesuță brodată; dl Ioan Traugott Hamrodi, 1 covor pentru mesă.

★ **Biblioteca Academiei române** a primit din partea comitetului format la Veneția, sub președinția dlui Dante di Serego Allighieri, un exemplar din dicționarul dialectului venețian de Giuseppe Boerio în edițiune de lucș și dedicat națiunii române ca semn de viață simpatie din partea națiunii italiene.

Adunări învățătorești. Reuniunea învățătorilor români gr. or. din tractul *Timișoara-Vinga* a ținut adunarea sa generală în săptămâna trecută în Timișoara; s'au celit mai multe disertațiuni și 'n urmă toți au cinat împreună. — Reuniunea învățătorilor români gr. or. din districtul *S. Sebeș* a ținut adunarea sa generală în 6 septembrie st. n., ca trimis consistorial din Sibiu a funcționat dl învățător Z. Mureșan. — Adunarea generală a reuniunii învățătorilor români gr. c. din *părțile sătmărene* aparținătoare diecesei oradane s'a ținut la 8 sept. st. n. în Pomi și a avut un frumos succes; raportul va urmă în nr. viitor.

Românii din Bulgaria. În regiunea dintre granița Serbiei și Palanca se află un grup însemnat de români, compus cel puțin din patru seu cinci mii de familii. La Vidin numărul lor se urcă cel puțin la 25.000. În totă Bulgaria se află aproape o sută cincideci de mii; cu toate acestea, după cum aflăm din o corespundință a „Românului”, nu s'a permis înființarea de cât a unei singure școli române, acea din Silistria, care se ține cu banii locuitorilor români și căreia guvernul bulgar nu-i acordă măcar un ban. Sânt pe malul Dunării sate și orașe curat românesci, unde nici nu pôte fi vorba de școli bulgăresci. Astfel este Turtucaia, orașel de mai bine de doue mii cinci sute de locuitori, unde nu se află cel mai mic picior de Bulgar. Locuitorii din acest oraș, prin mai multe petițiuni au cerut

dela guvernul din Sofia să le îngăduie înființarea unei școli primare române cu cheltuiela lor. Aceste petițiuni nu avură nici un rezultat. Locuitorii trâmiseră atunci o deputațiune la București, pentru a stăruii pe lângă guvernul de acolo să le sprigine cererea lor pe lângă guvernul din Sofia. Guvernul român intră în tratări în această privință, și, de și corespundința urmază de mai multe luni, lucrurile au ramas tot în starea de mai înainte. În acest timp însă ministrul cultelor și al instrucțiunii publice din București numise profesor la Turtucaia pe dl Bariș, fratele cunoscutului veteran din Transilvania. Dl Bariș se bucură de mai multe luni de toate folosele bugetare, de și n'a putut să predea până acum o singură lecțiune.

Congresul studenților din România. „Resboiul” scrie, că congresul studenților universitari, care se va ține în luna lui septembrie în Galați, va fi cât se pôte de imposant și prin numer și prin calitate. Studenții din țară și străinătate se grăbesc să se inscrie; mai cu semă cererile de înscriere de prin provincie curg ca ploia. Se dice că cu acesta ocașie se va face o excursiune la Constanța pentru statua lui Ovidiu; în acest scop o agenție a vapoarelor — nu scim care — va oferi gratis drumul în această excursiune.

✓ **Invățământul în Bucovina.** În sesiunea actuală a dietei s'au făcut unele modifițiuni la legea școlară esistentă, prin care se îmbunătătesc în mod simțitor starea corpului didactic și în consecință starea învățământului. La Bucovineni, conform dispozițiunilor legii din 1873, învățământul este obligator pentru șese ani. Această măsură a făcut ca nivelul cultural al Bucovinei să se ridice. Etă acum și modifičkările care s'au făcut cu privire la lefurile învățătorilor în interesul instrucțiunii: În loc de patru categorii de lefuri, maximum 500 și minimum 300 s'au făcut trei categorii cu maximum 600 și minimum 400. Lefa unui învățător dela școla civilă s'a urcat dela 600 la 700 fl. și un învățător provisor în loc de 250, pe viitor va primi 300 fl. De asemenea s'au făcut îmbunătățiri demne de totă lauda și cu privire la gradațiunea lefurilor profesorilor, precum și în privința pensiunilor.

Esposiția din Iași. Cetim în „Liberalul” din Iași: Localul în care se va instală esposițiunea noastră, după cum ne-am incredințat, este fôrte suficient, cuprinzând un spațiu de peste 1200 m. p. pentru esposanți. Numărul înscrierilor făcute până acum se urcă peste 400; însă cererile concurg mereu, încât se speră că se va ajunge la cele mai trumose rezultate, grație stăruinței binevoitoare ce dl C. Butculescu pune întru îndeplinirea acestei opere curat naționale!

✕ **Societățile de lectură a studenților.** Societatea de lectură a junimei studioșe dela gimn. gr. c. din *Blaș* s'a constituit pe anul școlar 1884/5 astfel: Conducător al societății s'a designat dl profesor Sil. Nestor; v.-președin e T. Raica stud. de cl. VIII-a; redactor al fôiei societății G. Bratu stud. de cl. VIII-a; secretar E. Solomon stud. de cl. VIII-a; bibliotecar V. Florian stud. de cl. VII-a; v.-bibliotecar A. Berian stud. de cl. VII-a; cassar E. Moga stud. de cl. VII-a; scriitor al fôiei C. Gușeală stud. de cl. VII-a. — Societatea de lectură a tinerimei studioșe de clasa VIII-a și a VII-a din gimnasiul românesc dela *Beiuș*, sub presiul dlui prof. Vasilie Ștefănică, la 13 septembrie a. c. s'a constituit în următorul mod: notar al ședințelor s'a ales Augustin Paul cl. VIII, notar al corespundințelor Adalbert Cășolțan cl. VIII, secretar Gavril Cosma cl. VIII, bibliotecar Romul Vernica cl. VII, archivar Anton Cighi cl. VII, cassar Trăian Oprea cl. VII, controlor Mihaiu Pavel cl. VIII. — Societatea de lectură a studenților români dela gimnasiul r. cath. din *Cluș* s'a constituit la 13 septembrie în modul următor: președinte Georgiu

Popescu cl. VIII, notar: Victor Cupșa cl. VII, redactorii Gavril Hango cl. VIII, Valeriu Abu cl. VII, Victor Ancean cl. VI, secretar Aureliu Poppu cl. VIII, cassar Ioan Suciu cl. VII, bibliotecar Titu Chitul cl. VII, vice-bibliotecar Vasiliu Ramonțai cl. VII, controlor Iosif Anciu cl. VII, membri in comitet Demetriu Cucui cl. V, Dionisiu Vaida cl. V.

Cholera in Francia mai cu totul a incetat, dar a trecut in Italia unde, mai cu semă in orașul Neapolea, a devastat grozav, stingând viața a câte 4—500 de oameni pe zi. Regele Umberto s'a dus însuși din Roma la Neapolea, vizitând spitalele. Acesta faptă i-a atras admirațiunea lumii intregi și entuziasmul poporului seu, care i va conferi o medalie de vitejie.

Esposiție universală in Mexico. Guvernul mexican a hotărît să organizeze, pentru anul 1892 o esposiție universală. In scopul de a celebra într'un mod strălucit al patrulea centenar al descoperirii Americii. Cu acesta ocaziune se va ridica un monument in memoria lui Cristofor Columb. Guvernul din Mexico va invita toate țările globului, pentru a contribui la cheltuelile ridicării acestui monument colosal.

Sciri scurte. *In dieta Bucovinei* rectorul și profesorul Repta propuse o rezoluțiune prin care guvernul să fie rugat a completa universitatea Francisc-Iosif prin înființarea unei facultăți de medicină; rezoluțiunea a fost primită cu unanimitate. — *In Deva* unii membrii ai societății istorice magiare se prepară pentru ținerea de prelegeri asupra revoluțiunii lui Horia, spre care scop un membru a căutat zilele trecute in arhivele militare și in muzeul Bruckenthal dela Sibiu documente, care nu ar fi cunoscute până acum. — *Dieta* convocată pe 25 l. c. nu se va deschide îndată in cele trei zile de pregătire obișnuite, ci la 29 septembrie. — *Monument lui Davila* vor să ridice medicii militari din Romania, foști elevi ai regretatului Davila. — *Principete Bulgariei* a fost in zilele trecute la Sinaia, fiind însoțit de soru-sa principesa Maria.

M o d a.

Stofele noue. Sesonul de vără se apropie de sfârșit, dar timpul este încă foarte favorabil și damele numai cu regret se despart de toaletele mai ușore, ca să imbrace altele mai grele. Dar serile recorose și preumbăriile mai lungi le silesc a face acesta. Alegerea stofelor e grea, căci noutățile au sosit in numer mare in piață. Atlasul cu dessin-chenille, mătasa increțită cu relieff de catifea, cachemire și mousseline de laine cu plaine de mătasa brodată, bumbacul cu figure de peluche, apoi atlasul changeat, surrah, croissée, mohaire și feoilți sunt stofele de modă.

Stofa „serge“ va avé un rol mare in tòmna și 'n erna viitoare. Acesta se fabrică in multe nuanțe; dela colorea cea mai deschisă, până la cea mai închisă. Cea deschisă la toaletele de sëră ale damelor tinere va face mare concurență cu „voile“ și „virginie“, și in deosebi va domina colorea albă și roșie ponceau. Mai sunt moderne și stofele de bumbac, ușore și pis-trițe, in genre rococo, cu flori mari decorate.

Rochiile rotunde ocupă din ce in ce teren mai mare. Ele sunt însoțite de niște cingătoare mari aninate. Pentru toaleta elegante de vără nimica nu e mai frumos, decât rochia de mousseline cu flori cu un mic volant. Leibul are formă ordinară, cu volaturi; din dèrrept se anină panglică lată de moire, in două crengi și cu două mașle. Aceste cingătoare se pòrtă la polonaise și la rochii increțite.

Pelérile nu ș-au prè schimbat încă formele. Pelérile rotunde mai de multe ori sunt nalte, pelérile capot se garniséză cu flori mari seu cu stofe, și câte odată se pòrtă și fără legături echarpe, ceea ce multe dame vor regretă, căci legătura acesta sub bărbie le-a ședut foarte bine, mai ales celora cu trăsături marcante.

H i g i e n ă.

Dnei de fisic slab. Mama română arare ori își dă pruncul altei femei spre lăptare; decă însă impregiurările (oreși-care bôlă) o silesc, atunci o doică corespunđătoare pòte de tot bine substitui pe mamă. Și farina pentru prunci de Nestle este un surogat foarte bun in locul laptelui mamei pentru primele luni ale băiatului, pentru că conține și materiile necesare la formarea ôselor.

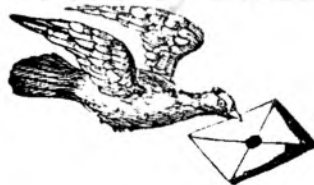
Dșorei G. M. Măncărimea pèrului provenită din prav și matreță multă se delăturéză mai bine prin pep-tenarea sirguinciosă și străbătătoare până la pele, cu pep-ten des.

Dlui A. S. Roșeța nasului in urma degerării o poți cură prin tinctura de iod (tinctura de iod, de goșă câte 10 grame) pe care o ungi cu energie pe pelea roșie in decurs de 6 zile, apoi aștepti până se descompune aceea crustă împreună cu pelea superficială și ungi cu alifte de plumb pelea fragedă. Se înțelege că acesta procedură te eschide din societăți.

Económei bune. Extractul de carne a lui Liebig e in adevăr un mijloc de nutrire puternic și mai cu semă e recomandabil pentru reconvalescenți.

Dr. C.

Poșta Redacțiunii.

Dlui P. D. in B. A sosit târziu, căci acum nu mai putem revini. Vom cercă portretul, decă va fi cu puțință să-l căpétăm. Atunci vom mai suplini unele.

Drei A. B. in L. Vor eși.

Imnul la statua lui Stefan cel mare din Iasi ni s'au trimis pân'acuma de trei ori. Am și

respuns odată, că nu-l putem publica.

Sibiu. Decă sosiă atunci, se putea publica îndată; acum însă cerem nișică răbdare!

Versurile: Atunci, Speranța, Până când, conțin idei frumoșe, dar limba nu e corectă.

Drei O. P. in O. Ve rugăm să ne trimiteți și deslegarea.

Dlui P. I. in B. Au sosit, făcându-ne o prè plăcută surprindere. Cât mai curênd.

Siret. Reflesionile se vor publica, îndată-ce vom dispune de spațiu.

Călindarul săptămânei.

Diua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sèrbătorile.	Sòrele resare	Sòrele apune
Duminea inaintea innalțării Crucii. Evang. dela Ioan c. 3, v. 6, a inv. 4.					
Duminea	9 21	†	Sf. Ioachim	5 45	6 0
Luni	10 22		S. Minod. Mitrodora	5 46	5 59
Martì	11 23		Cuv. Theodora	5 47	5 57
Mercuri	12 24		Mart. Autonom	5 49	5 54
Joi	13 25		Mart. Corneliu	5 51	5 53
Vineri	14 26	(†)	Innalț. Sf. Cruci	5 52	5 51
Sâmbetă	15 27		Sf. Nichita	5 53	5 48

Proprietar, redactor respunđător și editor: IOSIF VULCAN.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy in Oradea-mare. Strada principală.